

NÚM. 690

BARCELONA 1.º DE ABRIL DE 1892

ANY 14

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 cèntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 cèntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
uba y Puerto-Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT

A. PEREZ NIEVA

Com à redactor de cròniques,
se pot dir que no té preu:
per xó sos traballs circulan
y's vehuen per tot arreu.
Ha publicat varias obras,
y en totes ha demostrat
possehir verdadé ingeni
y estil fácil y atildat.

CRÓNICA

La Assamblea celebrada pels catalanistas *renascuts* en la ciutat de Manresa ha donat lloc a molts comentaris y a sabrosos xistes.

Un dels mes xocants per cert, vaig sentirlo en boca de un amich, y es lo següent:

—¿Saben que serà al cap-de-vall l' Assamblea de Manresa? Uns jochs florals en prosa.

Y en efecte:

Las bases de la futura Constitució catalana tenen molts punts de semblansa ab un programa de premis de un certámen catalanista.

Base 1.ª ó Premi de honor y cortesía: Consistirà en un gran pet de picaments de mans y numerosas felicitacions al delegat, sia de ciutat, vila ó poble, que millor expressi la necessitat de que Catalunya se las compongui com millor li sembli, sense necessitat d' entendres pera res ab los castellans.

Base 2.ª—Una estreta abrassada al que llegeixi 'l millor discurs respecte al futur exèrcit de Catalunya, compost exclusivament de mossos d'esquadra y somatens.

Base 3.ª—Un petó a cada galta al que ab mes eloquència desenrotlli 'l següent tema: «No podrà ser empleat a Catalunya, sino aquell que siga català de naixement, ó aquell que no sentho sàpiga dir de correguda y sense entrebancarse la cone-guda frase: «Setze jutjes menjan fetje de un penjat».

Y aixis totes las restants, fins a una vintena.

Perque la semblansa siga perfecta en tot, aixis com en los certámens literaris sempre s' hi contan alguns premis que quedan deserts, aixis també en l' Assamblea catalanista, algunas de las Bases propostas han sigut rebutjadas ó esborradas de la llista. D' altra manera hauria semplat la tal Assamblea una gran fornada de *pan comido*, com diuhen los castellans; y lo que importa de moment es aparentar que tots aquells projectes acariciats ab tanta fatlera son fills directes, legitims y naturals del calor de la discussió.

* *

Sens dupte per demostrarho aixis *urbi et orbe*, va procedirse en la forma en que va ferse el nombramiento de la presidencia de l' Assamblea.

Los catalans del temps de la velluria solian procedir per insaculació a la designació dels càrrecs. La sort decidia la persona que havia de ocuparlos. Se colocaban los noms subjectes a elecció dintre de una bossa de cuero «é un infant que no parlave, extreya de la bossa 'ls redolins.» De aquesta manera s' evitaven los compromisos y algunas vegadas fins las inmoralitats a que dona lloc l' elecció de personas, per votació, tal com avuy se practica. Y ademés, lo carácter català tan enemic de reconeixer superioritats, tenia en aqueixas pràcticas un procediment adequat al seu modo de ser.

Pero 'ls catalanistas actuals, tan enamorats dels procediments arqueològichs, no van recordarse poch ni molt de la insaculació, y desdenyant aquest sistema tan pintoresch y tan típic, van procedir a la elecció de la presidencia per votació directa, tal com se practica en los parlaments moderns, objecte de tantas críticas.

Y l' President elegit, a qui la noticia de la seva elecció devia sorprendre extraordinariamente, tota vegada que una, dues y tres vegadas demanà que se'l rellevés del càrrec, al veure's obligat a desempenyarlo, un cop instalat en la taula presiden-

cial, se tragué de la butxaca un discurs que ja per endavant portava escrit y 'l llegí, exposant los fons de la causa catalanista y manifestant quin seria l' ordre de las discussions en lo curs de l' Assamblea.

Tot com en los anatematisats parlaments de avuy dia. Sols que en los parlaments las personas que ja per endavant saben que serán elegidas per ocupar la presidencia, los discursos inaugurals, si es que 'ls portan estudiats, no 'ls llegeixen, sino que 'ls pronuncian, aparentant improvisarlos.

Entre 'ls catalanistas, perque la cosa sigui mes dissimulada, 's treuen de la butxaca y 's llegeixen.

* *

Pero passém per alt aquestas qüestions de mera forma y aném una mica al fondo de l' assumpto.

Los catalanistas sortint ja de l' esfera de las vaquetats en que fins ara 's mantenian en estat mes ó menos contemplatiu, han dit lo que volen, per demà que Catalunya puga disposar de las sévias coses com de cosas propias, un cop deslligada dels vinculs de la centralisació que avuy la tenen subiecta dintre de la uniformitat espanyola.

Pero pregunto jo: ¿al dir lo que desitjan ho han dit tot enterament?

S' han ocupat de l' organisió dels poders, de instrucció, d' exèrcit, de ideas econòmicas, de cent coses distintas... y no obstant, ni una paraula han parlat que tingui referència ab una de las qüestions mes interessants, sobre tot dintre d' Espanya, ahont aqueixa qüestió s' ha anat ventilant a través dels sigles plantejantse mes de quatre vegadas en lo terreno de la forsa. Me refereixo a la qüestió religiosa.

¿Qué pensan d' ella 'ls catalanistas?

Vels'hi aqui una pregunta que ha quedat fins ara sense resposta.

No sabém, per consegüent, quin criteri predomina sobre aquest punt, demà que Catalunya arribés a organisar-se autonòmicament. ¿Se mantindrà aquí la unitat catòlica? En aquest cas molts dels catalanistas que federalejan traurian foch pels caixals y 's considerarian defraudats en las sévias aspiracions. ¿Se proclamarà la llibertat de cultos? En aquest cas seria de sentir lo que diria 'l canonje Collell y altres que sense ser canonjes son dignes de vestir sotana y de portar barret de teula.

Vels'hi aqui una qüestió candent, que 'l catalanisme no es capás de resoldre, baix pena de dividir-se en dos bandos enconats, capassos de mantenir entre ells una guerra encesa.

La mateixa divisió surgiria avuy per demà que 's tractés de definir los majors ó menors graus de llibertat política que hauria de concedirse al poble català. Entre 'ls catalanistas, com entre 'ls que no ho son, existeixen tendencias contraposades, que son precisament las que divideixen als partits polítics nacionals. Hi ha qui porta molt a gust la boyna y qui per res del mon renuncia al gorro-frixi, com existeix també qui 's tanca en un cómodo terme mitj, disposit a girar com las banderetas dels campanars al impuls dels vents predominants.

O sino ¿per qué 'ls catalanistas no tractan aqueixas qüestions? ¿Per qué no las defineixen?

Es inútil que no s' ocupin d' elles: ells no podrán ocupar-se'n; pero ningú negarà que existeixin. Ells mateixos demà 'n serian víctimas.

Se conta del avestrús que al veure's perseguit fica 'l cap dessota l' ala, imaginantse que no veient als seus perseguidors desapareix tot perill, y no veu ¡lo molt avestrús! que obrant aixis facilita encare mes la seva captura.

Importa, donchs, no procedir com aquest auzell tan totxo. Los perills s'han de mirar de cara, s'han de afrontar de lluny, sense temor ni rezel.

Tot altre procediment indica temor y engany.... Pero no s'olvidi que no falta may qui pretenent enganyar als altres, l'únic que fà es enganyarse á si mateix.

**

Tals son algunas de las moltas consideracions que ns sugereix l'Assamblea catalanista de Manresa, que no creyem erida à tenir gran trascendencia.

Y no serà certament, per que 'ls catalans no tinguém per Catalunya un amor sens límits.

Si nna regió hi ha á Espanya que s'enorgulleix de la séva historia gloriosa, que visqui apegada á las sévases costúms tipicas, que estimi son idioma natural, aquesta regió es Catalunya.

Pero aquest patrimoni que hem sabut conservar á través dels sigles, no hi ha cap necessitat de colocarlo en condicions especiales que pugnan tal vegada ab los interessos generals de la nació, per asegurar la séva permanencia. Dat l'actual estat de las coses tota tendencia al aislament equival á un suicidi.

Y Catalunya ni pot ni deu suicidarse.

Té un dret inquestionable á influir directament dintre de la nació espanyola, y ni passatgerament pot ni deu renunciar á aquest dret.

La mateixa consecució dels ideals catalanistas depen de que no s'aixi.

¿Cóm ho farian sino 'ls autors de las bases constitucionals de Manresa, dat que las tals bases siguessen prácticas y oportunas, per implantarlas, si prescindian de la política positiva y de las compensacions que poden lograrse, prenent en ella una part directa?

Lo Sr. D. Lluis Domenech, distingit arquitecte y president de l'Assamblea manresana, sabrà millor que ningú que en un edifici dibuixat sobre l'paper, no s'hi viu.

P. DEL O.

RECORDS DE L' ÚLTIM CARNAVAL

SONET

¡Que m'vaig divertir!!

Dos parells de sabatas destrossadas; inservible del tot una xistera; y un pantalón tacat de tal manera,

PINTURA SUBVERSIVA

Un anarquista dels grossos

— ¡Alerta, senyor Güell! Miri quins vehins li surten per las parets de casa sèva!

que no pot ferse net, jni ab sis bugadas!
Las tapas del rellotje desmontadas,
y fets á bocinets vidre y esfera;
y de resultas d'una borratxera,
á la esquina unas quantas bastonadas.
Un set de pam y mitjá la levita;
de guants quatre parells sense estructura,
y un refredat, d'aquells que per sa cura
estarse al llit vuyt días necessita....
¿Qué mes?.. ¡Ah, ja! perduda la petaca,
y fora cinc cents rals de la butxaca.

EGO SUM.

LOS QUE NO 'S DETERMINAN

Llevarse concebint una idea, passar tot lo dia
cavilant si la durán á cap ó si la deixarán corre,
y anársen al llit sense haver fet res: velshi aquí la
ocupació constant dels que no 's determinan.

Sembla que nó, y aquesta faramalla de gent abunda més, pero molt més que 'ls determinats y resoluts.

Si no fos la rémora de la humanitat que no acaba may de determinarse, l' obra de la civilisació estaria molt més adelantada y hasta potser seríam més felissos.

Per un dels que no 's determinan, un gra d' arena es una muntanya. ¡Calculin ara lo que una muntanya de debó li deurá significar!

Atravessar un sot d' aygua 'ls es una mica difícil; atravessarlo mar es ja un impossible.

De tot ne fan problemas intrincats y qüestions complicadas.

Tractan de comprarse un vestit. Ja te me 'ls tenen barrinant sobre si se 'l farán fer així ó aixás, si serà clar ó fosch, si s 'hi posarán dos rengles de botons ó un....

Després de reflexionar una pila de días sobre aquestas materias, l' irresolut fa un esfors suprém y se 'n va á cal sastre.

En lo moment d' entrar en la escala, sosté encara un rato de lutxa interior....

—¿Hi pujs tan mateix?.... ¿ho deixas per un altre dia?.... ¿no seria millor pensarho una mica més?....

Per fi, vencent heròycament tots los seus dutes, penetra dins de la fescola, y com si anés á atacar una fortalesa inexpugnable, murmura ab accent de enèrgica desesperació:

—Amunt!

Lo sastre al véurel ja tremola. Perque aquesta gent cansonera, á més de no determinarse á ferse la roba, de vegadas encara 's determinan menos á pagarla.

—¡Hola, senyor Cremalleras!.... ¿qué tenim de nou? ¿que vé per ferse alguna cosa?

—Psé.... bé 'n tenia una mica de ganas; sino que.... Veyám, ensénym lo que 's portará aquest any.

—Miri; americanas llargues, pantalons amples....

—¿Qué vol que li digui! Trobo que aixó tan ample y alló tant llarch... Opino que no durarà gayre aquesta moda...

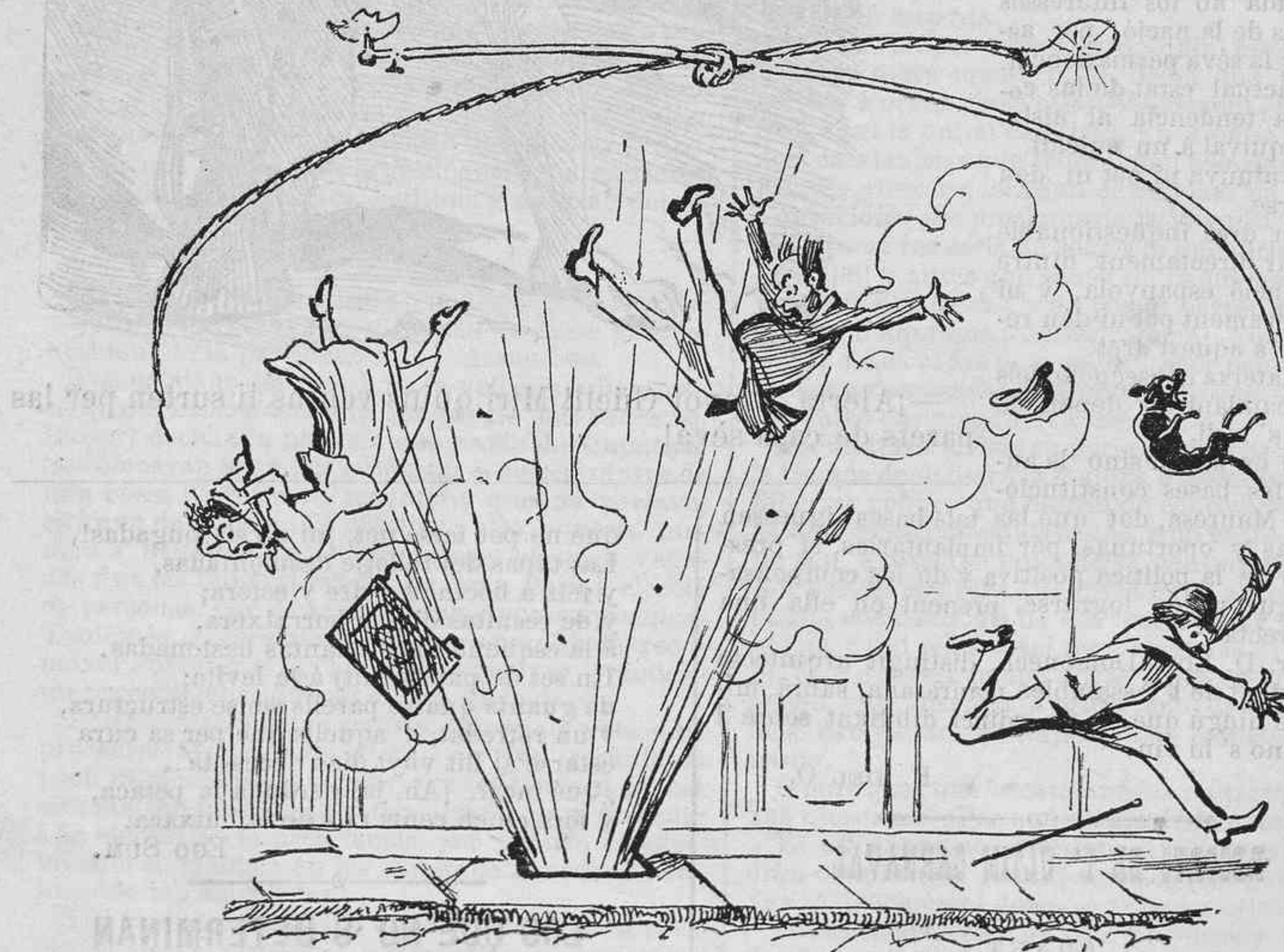
—Donchs á mi 'm sembla que si; perque á més de ser un estil cómodo, es elegant...

—Per xo, no 's figuri, no 'm desagrada del tot; sóls trobo que... ¿Y mostras de robas? Bé deu tenirne... Ensénymen algunas, veyám.

—Aqui 'n té una bona colecció. Tons alegres y suferts: géneros exclusivament d' istiu.

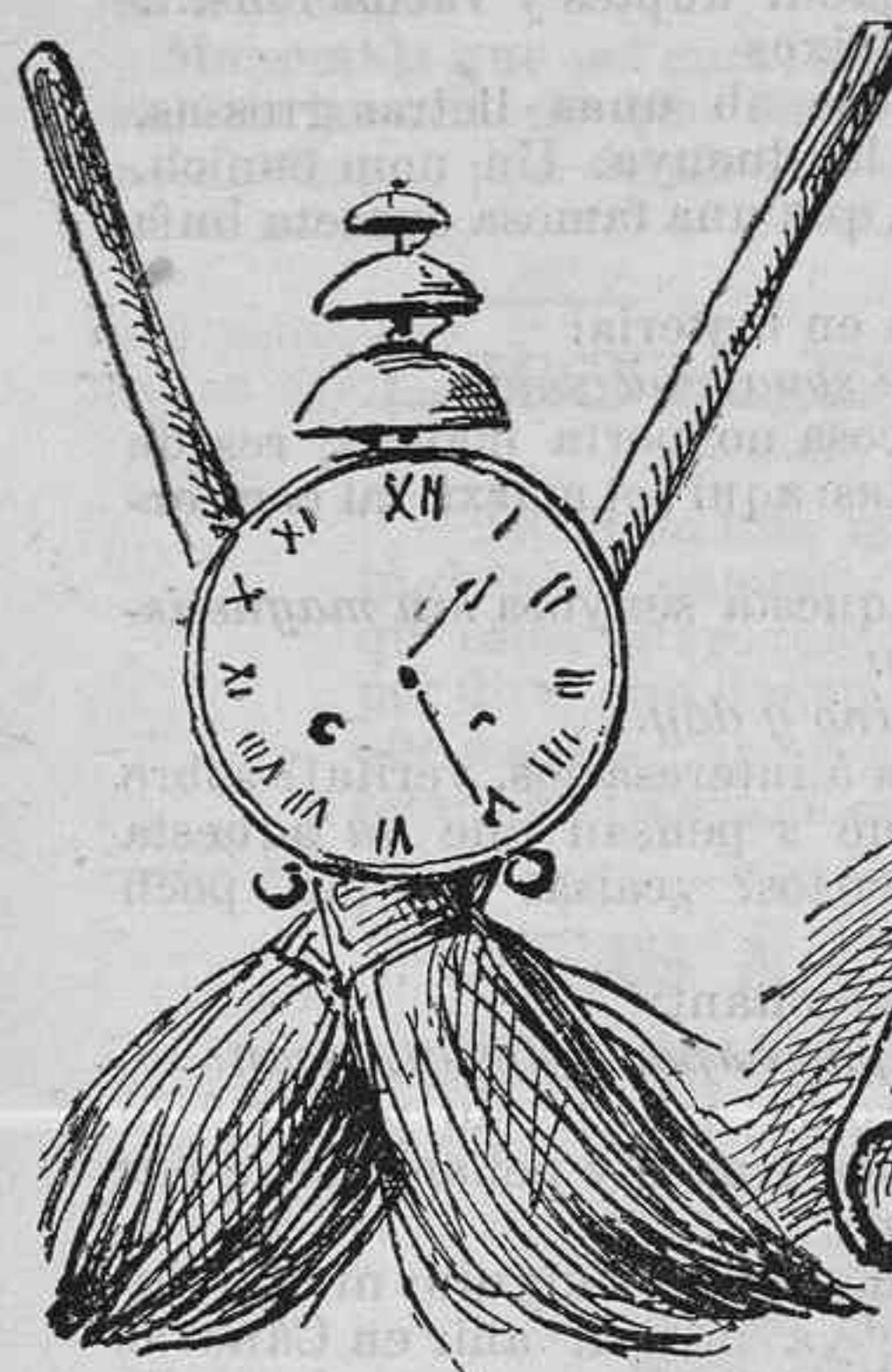
—¿Veu? Aquesta roba 'm sembla... encara que potser aquesta va millor... ¡calla! aquesta altre es més... no sé... fet y fet la primera es la que té més bon aspecte, sino que... Ja veurá; fem una cosa: tallimen un trosset de cada una; jo me 'ls enduré á casa, me 'ls miraré, me 'ls estudiaré... y dintre deu ó dotze días, perque aixó á mi no 'm porta pressa, vindré á dirli si m 'hi determinat... ó si per aquest any ho he deixat corre.

NOU SISTEMA DE PETARDOS

La electricitat y 'l gas
s' acostan, y al sentí 'l flayre,
¡pataplúm!... fan esplossió
y mitj carrer se 'n va enlayre.

FRIOLERAS MUNICIPALS

*LA BORDADORA
ALBUM
DIBUJOS PARA
BORDADOS*

Seria convenient proporcionar un despertador al jefe de las brigadas de la llimpiesa, porque fes escombrar los carrers de bon matí y no al mitj dia ó á la tarde.

Al Sr. Coll, concejal inspector de jardins, jardinassos y jardinets.

Com á donar llum, no'n dona gayre, pero el contratista diu que l' ilumina molt.

Hi ha personas que quan han de comprar alguna cosa, passan y repassan mil vegadas pel davant dels aparadors, miran dissimuladament á dintre de la botiga, tornan á mirarse l' objecte que desitjan comprar, meditan, reflexionan... y acaban per anársen á dinar, ab lo propòsit de tornar allí á la tarde per continuar ab més calma las mateixas operacions.

—¡Si sabia—m deya una vegada un irresolut—si sabia vosté lo que m' empipa aquesta minyona que tenim!.. Deixada, gandula, respondona, cuya na malament...

—Y donchs ¿per qué no la despatxa?

—Ja ho sé que hauria de ferho... pero ¿y si 'n preném un' altra de pitjó? De modo que á pesar de que hi ha més de dos anys que voldria despedirla... no acabo de determinarme.—

Altres vihuen en un pis que no té sino malas circumstancies. Fosch, humit, fret; los vehins de sobre fan soroll, los de sota mouhen escàndol... Ja voldrian mudarse, ja 'n parlan molt sovint; pero... no s' acaban de determinar.

Fins n'hi ha qu' están malalts, tenen dolor aquí ó allá, sufreixen, s' exclaman, espaternegan...

—¿Y qué 'n diu lo metje d' aixó?— 'ls pregunta algú.

—Lo metje? Encare no n'he enviat á buscar cap.

—¡Bo! ¿per qué?

—Qué sé jo!.. Cada dia hi penso... pero no 'm sé determinar del tot.—

Conech un fulano que diu que desde la edat de vintiquatre anys està reflexionant y tirant càlculs sobre 'l matrimoni. Y ara 'n té xeixanta.

—Creuria—diu—que més de sis vegadas he estat ja casi bé ab un peu á missa, ab los papers despatxats, la nuvia á punt, la gent avisada y tot en deguda regla?

Pero es aixó—anyadeix ab molta formalitat—

no hi sapigut acabar de determinarme mai. Al arribar al instant decisiu, m'han vingut duptes, m'han assaltat consideracions de certa indole... y ho he deixat corre, esperant estudiarho ab més detenció.—

¡No se 'n pert poch de temps en mans dels que no's determinan! ¡No s' allargan poch ni gayre las operacions en las que ells intervenen!..

Lo detall més petit, lo més insignificant es péls irresoluts objecte de llarch estudi y serias meditacions.

Si comprarán mistos del *globo* ó d' en Molet.

Si 's deixarán barba ó bigoti.

Si anirán á Gracia á peu ó en travia.

Si saludarán á fulano ó farán com qui no'l veu...

Divagant y malgastant la existencia d' aquesta manera, vé la mort y 'ls hi clava manotada.

Llavors si que no gansejan ni ho deixan per un altre dia.

Vulgas no vulgas, se determinan á morir y 's moren de una manera formal.

Es la única resolució definitiva que prenen.

A. MARCH.

BARRINANT

CONSIDERACIONS D' UN QUE TÉ POCÀ FEYNA

Sentat davant de la taula,
repapat á la cadira
ab las camas estiradas,
y anant seguitant ab la vista
lo fum d' un flayrós habano,
que s' escampa y 's dissipà,
en vá Don Pau Torregrossa,
doctorat en medicina,
espera á la clientela
en sas horas de visita.

Se grata 'ls polsos ab ansia,
tús, escup y més s' estira,
y tocan quarts, passan horas,
llargas, monótonas, tristes,
sense qu' un malalt demani
pe'l metje que pesant figas
ó fent soliloquis passa
casi bé tota sa vida.

—«¿De qué m' ha servit, exclama,
l' estudiar anatomia?
¿De qué l' aprobar los cursos?
¿De qué l' asistencia á clínicas?
¡Si ara cap persona 'm busca!
¡Si ara cap malalt me crida!
¡Oh, la ciencia de Galeno
quant poch al mon se la estima!
—¿Qué curo algú? —No es cap mérit;
ja naturalment s' explica
per la resistencia orgánica
y 'ls cuidados de familia.
—¿Qué 's mor un client? —Lo metje
no ha acertat la malaltia.
—¿Recepto sovint? —¡Quin burro,
que vá probant medicinas!
—¿Recepto poch? —Es un ase
que sols sab una potinga.
—¿Parlo molt? —Ja ho diu l' adagi:
poch parla' es sabiduria.
—¿Soch discret? —¡Qu' es poch amable!
¡qu' es surrut! ¡L' orgull com l' infla!
—¿Vesteixo bé? —¡Quin fatxenda!
No sab rè' y porta levita.
—¿Vaig mal trajat? —Vol fè 'l sabi;
un percut sense camisa.
—¿Uso cotxe? —'S dona llustre
y del menjar ho estalvia.
—¿Vaig á peu? —Es un tacanyo,
ó no té ni una visita.
—¿Parlo de Deu? —¡Quin fanátich!
Sent metje, sembla mentida.
—¿No parlo de Sants? —¡Hipòcrita!
qui sab per hont las enfila.
—¿Dich mal del clero? —¡Quin home!
¡quín impío! ¡Aixó esgarrifa!
—¿Dich rès del Gobern? —¡Romansos!
que parli de malaltias.
—¿Deixo al govern? —¡Quina herbeta!
¡Ja 's coneix qu' es un jesuita!
—Aixís tohom m' assenyala.
Aixís tohom me critica,
no 'm corra 'l nom, no tinch fama
y 'ls pochs clients se m' eclipsan».

Y 'l bon don Pau Torregrossa
tot gronxantse á la cadira,
badalla, fuma y renega
de la santa medicina,
carrera plena d' obstacles,
molt noble y poch lucrativa.

FOLLET.

GANGAS

¡Després dirán que en aquesta terra tot va car!

Mirin de tant en tant quinas gangas se presentan.

En aquest moment, una mà ignocenta —la d' un nen de vuyt anys —que reparteix papers, acaba d' entregarme un prospecto, que casi vé á ser lo mateix que un titul de propietat d' una mina d' or de California

Llegir aquest paperet y quedarme ab un pam

de boca oberta ha sigut tot hú. ¡Adiós penurias! ¡bona nit dificultats! ¡abur duptes y vacilacions....

Calculin vostès mateixos

Lo prospecte comensa ab unes lletras grossas, que son lo nom de la duanya. Un nom bonich, agradable, armoniós, que una famosa opereta bufa ha fet popular.

Y entra desseguida en materia:

Sin magnetismo ni sonambulismo...

Ja vehuen que la cosa no porta malicia; res de trampas ni arts ocultas: aquí tot marxa tal com ordena la lley de Deu.

Veyám lo que fa aquesta senyora *sin magnetismo ni sonambulismo*:

...pronostico, adivino y doy...

¿Qué tal? ¿comensa á interesarlos, veritat? sobre tot aixó de *doy*... ¿Qué 's pensan que *da* aquesta pronosticadora? ¿Quartos? ¿calsat bo per poch preu?

No senyors: vajin escoltant:

...y doy noticias, por importantes que sean...

Dóna notícias; pero no notícias de poch més ó menos; sinó de las més graves y peliagudas... *por importantes que sean*.

Ja poden picar tan alt com vulguin: ni que demanin qu' es lo que va menjar ahir en Cànovas per sopar, ni que preguntin fins quan la *bolsa* ha de fer salts mortals, de tot se 'ls enterarà per pessas menudas.

Següm:

... que sean, á todas las personas, tanto ausentes como presentes...

¡Eh!... ¿qué m' hi dihuen? ¿no es veritat que aixó va complicantse per moments?

Dóna notícias á totes las personas, encara que aquestas estiguin *ausentes*. Aquí si que no hi ha Onofroffos que hi valguin: donar notícias á ausents, es cosa que no s' havia vist may.

¿Las hi envia pél correu aquestas notícias?... Pero ¿y si la carta 's per?

En fi, nons enredém en calendaris: continuém l' analissis del prospecte:

... tanto ausentes como presentes, acertando su situación...

¡Ah! Ara entenç la cosa: al dir que dóna notícias *als ausents*, vol dir *dels*. Vaja: aixó es més fàcil de compendre.

... acertando su situación y pronosticando su porvenir...

No 's pensin que siguin romansos: aquí s' esbrina tot: present y porvenir... la planeta complerta.

... empleando el sistema de que se servía el célebre Napoleón I...

¡Mosca! ¡Voldrà dir aixó que aquesta senyora s' hi fa á tiros y canonadas? Veyám:

... Napoleón I y la muy reputada Mlle. Lenormand, de París...

¡Ah! Respiro: la Lenormand era una especie de bruixa ab molta educació. Aném al final:

... y para que esté al alcance de todas las fortunas, el precio módico, simplemente es el de una peseta...

¡Quatre ralets! Per una miseria aixíss qui s' estarà de sapiguer tantas coses com poden averiguar-se, sigan presents, sigan futuras?

L' únic inconvenient que hi ha pels homes, es que no 's deixa entrar á ningú que no vaja acompañat de la séva senyora. Lo qual vol dir, que 'ls solters no tenen més remey que llogar uua dóna que 'ls fassi de *senyora* per un rato.

Vaja, animarse caballers, que de gangas aixíss no se'n presentan cada dia.

¡Una pesseta! Si casi es regalat...

MUJ. ¿Qué fá 'l gobernador civil? ¿que no 's determina á anarhi?

Me sembla que pel curt interés de quatre ralets, valdria la pena de que fés una visita á aquesta notabilitat... ¡Ha de ser curiós... molt curiós!...

MATÍAS BONAFÉ

DESILUSIÓ

—Escóltam una miqueta tú, bonica pastoreta qu' estás guardant lo remat, per dirte que 'l meu cor plora, que sospira, que t' adora estant de tú enamorat.

FESTAS Á COLÓN

Opinió de LA ESQUELLA

—Ja que 'l marqués de Comillas es qui mès s' ha aprofitat del descubriment d' Amèrica, que les pagui ell sol èvritat?

Si lo que jo 't vull sabias, estich segur no 'm creurias de tan gran qu' es l' amor meu; estimam nineta hermosa que fentne de tú ma esposa tot quan jo tinch será teu.

Al bell mitj de la campanya entre 'l poble y la montanya per tú faré un rich palau, y entre aucells, flors y alegrías passaré las nits y 'ls días sempre de l' amor esclau.

Tota la méva fortuna, sens quedarme ni una engruna per donàrtela jo vinch. Vull que portis bonas robas, que vagis ab joyas novas y sentis de l' or lo trinch.

Qué hi fá que tú siguis pobre si la riquesa á mi 'm sobra y no goso tenint or. Jo t' estimo perque ets pura, perque ets bona criatura, perque vals tot un tresor.

En las grans ciutats buscava la ditxa que jo somiava rebent sols mil desenganys, per xò aquí lluny de la vila ahont se fa vida tranquila no penso trobarhi enganys.

Allí la gent ab lo vici va llensantse al precipici dintre de un mon corromput, aquí al poble brilla encara la honradés, com la llum clara y ab modestia la virtut.

Ja tenim á la pastora convertida en la senyora d' aquell home de ciutat; ja al bell mitj de la campanya lo millor palau d' Espanya ha fet alsar l' hisendat.

La juventut, la riquesa, lo benestar, la bellesa, brillan en lo rich palau; y á fora 'ls aucells que cantan, á baix floretas qu' encantan, y á dalt lo cel pur y blau

Pro lo que 'l marit buscava la ditxa qu' ell tant somiava no l' ha pas trobada, no; y de vegadas murmura ab lo cor plé de amargura que tot va sé' una ilusió.

A la nit la séva esposa dormint va di alguna cosa entre mil somnis d' amor, y una paraula malvada va ser una punyalada qu' ell va rebre al mitj del cor.

Ella extenent los seus brassos com dos amorosos llassos va estamparli un dols petó, mentre 'l llabi murmurava: —Quant soltera t' estimava... ¡ay que t' estimo pastó!

L. C. CALICÓ.

LLIBRES

LA VIDA ARTÍSTICA.—*Memorias de un pensionado en Roma*, por D. LUIS DE LLANOS.—La vida del ar-

¿Vols ser pintor clàssich en aquest país?
Posat barba blanca y vesteixte així.

Una de les mil caras de 'n Novelli.

tista en Roma, en la ciutat eterna, mare de les arts, no pot menos de tancar per qui l'ha presenciada punts de vista interessants y sumament instruccius. En aquella ciutat se reuneixen los pensionats de totas las nacions civilisadas, que allá s'envian per fomentar l'art noble de la pintura, y allá, en presencia de las obras incomparables del passat, y en una atmosfera saturada de aspiracions, de preocupacions, de vacilacions, de grandesas y de miseries, los artistas de talent lluytan y's desesperan, triomfan ó's donan per vensuts.

Lluís de Llanos, escriptor de mèrit, que uneix á un notable esperit de observació, una encantadora lleugeresa d'estil, ha residit llargs anys en la ciutat famosa, tenint ocasió de freqüentar lo tracte in-

—Si l'govern no 'ns connava, y mudava'l temps
y jo tingües vint duros per comprar f....!

—L'agricultural.... l'agricultural....
Casi ja m' sembla que no té cura....

Quan manaven los seus, puros en gran;
ara fuma de sis: està cessant.

tim dels artistas. La séva novelia es una colecció de quadros de costums que van desarrollantse en una acció, de la qual es protagonista un pintor castellà, pensionat per la Diputació provincial de la séva ciutat: un jove plé d'esperansas é ilusions, que brega, cau y s'aixeca, avants de formar lo seu criteri artístich, y de trobar lo camí de la gloria.

L'obra, al mateix temps que interessant, es altament instructiva; està plena de ideas, revela fondos coneixements artístichs, y seduheix per la desenfadada gracia ab que está escrita, revelant un temperament artístich de poderosa forsa.

Impresa ab molta elegancia y correcció en l'establimet de Henrich y C.ª en comandita, honrant per son mérit literari com per sas condicions tipogràficas á la casa editorial que l'ha donada á llum, aumentant ab ella las notables publicacions que ilustran son escullit catálech.

MÍ CURA DE AGUA, ó higiene y medicina para la curación de las enfermedades y la conservación de la salud, per SEBASTIÁN KNEIPP.—Version castellana con una carta prólogo de D. FRANCISCO SERRANO DE LA PEDROSA.—Sebastián Kneipp es un capellá austriach que ha perfeccionat lo método hidroterápich, á forsa de experiencias, havent lograt que metjes alemanys com Stutzlé, Bernhuver, Wolff y altres apliquessin ab èxit creixent las sévases prescripcions.—Lo seu llibre *Mí cura de agua*, del qual, desde l'any 1866 ensa, se n'han venut á Alemania únicament més de 100,000 exemplars, es popularissim en aquells païssos, y té la ventatja de que sense ser obra de cap metje, 'ls metjes l'alaban, considerantla racional y de una gran utilitat. Tal vegada influxi en això, ademés del seu mérit real, la circumstancia de ser lo capellá Kneipp, un verdader filantrop, que's cuida mes de favorir al proxim, que del seu negoci.

Los editors de Madrid Lopez y C.ª han prestat un bon servey á la medicina doméstica fent una edició castellana de un llibre que ó molt m'enganyo, ó está destinat á popularisarse rápidament en lo nostre país.

LA PUENTE Y EL VADO.—Comedia en tres actos y en prosa, original de A. SANCHEZ PEREZ.—Hem rebut un exemplar de aquesta producció estrenada ab èxit en lo Teatro Español de Madrid la nit del 6 de febrer últim.—Esperém veurerla posada en escena, segurs de poder tributar á son autor los aplausos que vā dedicarli l'públic de aquella capital.

Lo quadern 15 de la GALERIA DE CATALANES ILUSTRATES, conté 'l retrato y la biografia de LLUÍS DE REQUESSENS, famós almirall que brillá en lo reynat de Felip II.—La biografia està correctament escrita pel Sr. Coroleu, essent lo retrato reproducció del que per la Galeria municipal pinta 'l Sr. D. Joan Vicens.

RATA SABIA.

IGNOCENCIA

En la sala del colegi
jugant estava distret
en Pepet, ab la pilota
y tingüé la sort cruel
de trencar la hermosa lluna
de un riquíssim mirall, que
lo tenia 's senyor mestre,
penjat en una paret.

A exámen d'astronomia
compareixia despŕs
en Pepet, y 'l catedratic,
ab senzilles l' hi digué:

—Escolti, vosté, Pepito:
voldria que m' indiques
algo respecte á la lluna.—
Y va contestá en Pepet
tot plorós, y tremolant
més de por, que no de fret:

—Jo hi sigut qui l' ha trencada....
pró no hi tornaré may més....

DOLORS MONT.

Lo bressol buyt

TEATROS

PRINCIPAL

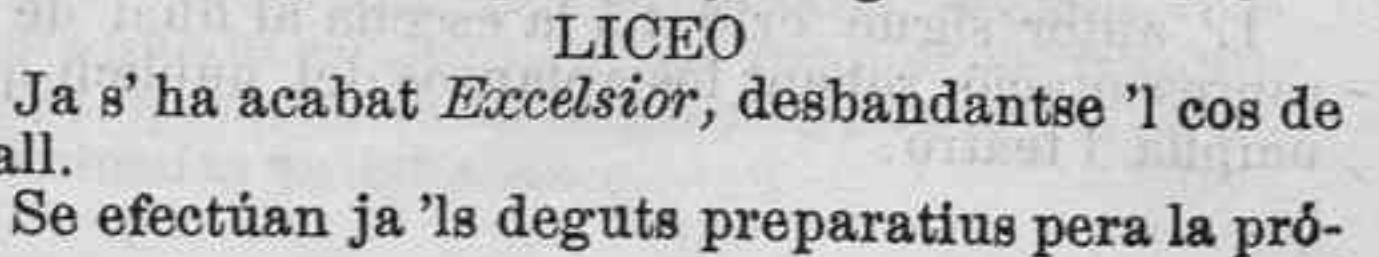
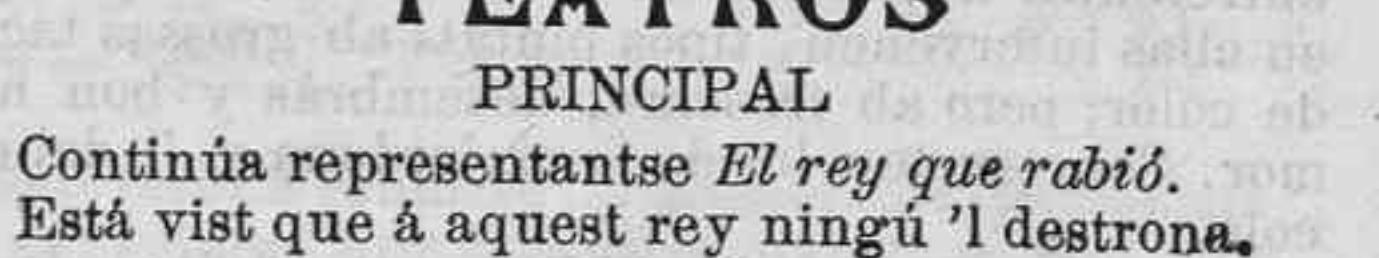
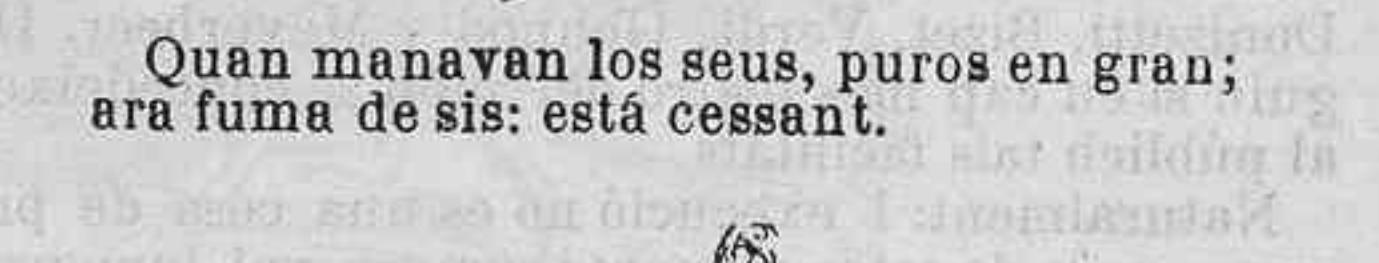
Continúa representantse *El rey que rabió*.
Està vist que á aquest rey ningú 'l destrona.

LICEO

Ja s'ha acabat *Excelsior*, desbandantse 'l cos de ball.

Se efectuan ja 'ls deguts preparatus pera la pró-

FULLAS D' ÁLBUM. (Dibuixos de J. Lluís Pellicer)

xima campanya de primavera. La temporada s' inaugurarà ab *Otello* de Verdi, debutant ab lo paper de Yago 'l nostre paisá Blanchard, á qui fa temps no havém sentit, y que, segons los periódichs de Italia, ha alcansat allí molts grans triunfos en lo desempenyo de aquest mateix paper.

Després vindrà l'estreno de *Garin*, de 'n Bretón. Lo mestre 'l té completament acabat y á punt de posarlo en escena. Hi ha molta curiositat per veure 'l partit que 'l mestre Bretón haja pogut treure de la popular llegenda montserratina.

CIRCO

¿Se queixava algú de que aquest teatro no funcionés? Donchs ara las ha dadas per efectuar dos funcions diarias, una á la tarde y l'altra á la nit, havent adoptat lo nom francés de *Grand concert des variétés*. Las funcions se componen de saruelas curtas, pantomimas y cant francés.

Y va ab aquesta la miléssima tentativa per resucitar aquest mort.

ROMEA

Algunas representacions del drama sacro *Judas y res mes*.

Per ahir, dijous, estava anunciat l'estreno de la comèdia del Sr. Figuerola Aldrofeu, titulada: *Los cos del delicto*.

La senmana pròxima 'n parlarém.

TÍVOLI

Major varietat en las funcions de ópera no pot donar-se. Desde la passada revista s'han posat las següents: *Lucía di Lamermour*, *Carmen*, *Ernani*, *Faust*, *L'Africana* y *Il Trovatore*.

Vels'hi aquí que 'ls filarmónichs per tres tristes pessetas han tingut ocasió de saborejar sis óperas distintas, degudas á compositors tan notables com Donizetti, Bizet, Verdi, Gounod y Meyerbeer. Diguin si en cap mes teatro del món se concedeixen al públich tals facilitats.

Naturalment: l'execució no es una cosa de primera: pero de totes maneras sempre val immensament mes de lo que costa.

En aquest punt l'empresa del Tívoli mereix los mes calurosos elogis per lo molt que contribueix á popularizar las partitures dels grans mestres y á difundir l'afició á la bona música.

NOVEDATS

Un sainete de Guimerá, titulat *La Baldirona*, constitueix la novedat de la setmana.

L'obra de 'n Guimerá es pariona de *La sala d'espera*, si bé, tal vegada es menos espontànea. No obstant, desde las primeras escenes s'apodera del públich y promou las sévas rialles.

Assistim al interior de una rectoria, en lo moment d'efectuarse 'l cambi de rector. La major-dona, ó siga la protagonista, arma una intriga ab lo doble propòsit de quedarse á servir al nou rector, pròxim á arribar, y de facilitar la realisació de un casament á despit de la nuvia que pretén unir-se ab un jove més conforme y més del seu gust que 'l que 'ls seus pares li destinan. La Baldirona logra lo primer, gracias á la bondat del rector; pero s'estrella en lo segon propòsit.

Una multitud d'escenes excessivament mogudas y portades ab vertiginosa rapidés se desarrollan, entretenint al públich ab la varietat dels tipos qu'en elles intervenen, tipos pintats ab grosses tacas de color; pero ab frescura, desembrás y bon humor. Sobresurten los de la majordona y 'l del escolà.

L'autor sigue cridat á la escena al final de la representació, rebent los aplausos del públich que omplia 'l teatro.

CATALUNYA

La tragedia en el mesón ó los dos contrabandistas, sense ser l'obra de 'n Xavier de Burgos més notable, resulta sumament entretinguda y está escrita ab molta gracia.

Ja estariam contents que totes las produccions que s'posan al *Eldorado* estiguessin á l'altura de aquest divertit sainete, amenisat ab dos ó tres pessas de música molt garbosas, originals del mestre Nieto.

En la séva execució s'hi distingeixen la senyoreta Alba (donya Irene), que diu ab molta gracia 'l seu paper y 'ls Srs. Palmada, Cerbón, Alba y Fernández.

Pero 'l sainete no bastava per atraure al públich y s'ha desenterrat l'obra *¡Eh, á la plaza! ¡A la plaza!* en la qual s'hi dóna una corrida de toros, presentantse un novillo de debó.

Y vaja, diguemho, porque es la veritat pura: aixó es lo que agrada als espectadors que solen assistir al teatre de la Plassa de Catalunya.

CALVO Y VICO

No podia terminar la Quaresma sense posarse en escena 'l drama sacro *La Passió y mort de Nostre Senyor Jesucrist*, y de representarla se 'n ha encarregat la companyia que dirigeix l'intelligent actor Sr. Arolas.

N. N. N.

UN SACRIFICI

A MON AMICH EVARISTO MITJANS

Si 'l meu cervell no s'ofusca,
segons notícies que han dut
no fà molt que he sapigut
que hi há una Mercé que 'm busca.

Lo bò es que ja ha demanat
la méva mà, y que no es cuento,
diu qu'ella 'm busca, y jó sento
que ja no 'ns haguém trobat.

Vés com podía pensarme
que de mí s'enamorés
una noya, y arribés
al extrém de demanarme.

Com tinch un mirar qu'enciso
la degué deixar fletxada
no més la meva mirada,
flns pensanthi 'm ruboriso.

Lo cert es que sens espera
vá aná á trobar la senyora
que á mí 'm fà de superiora
qu'es la méva dispesera,
y li vá dir sens'embulls:

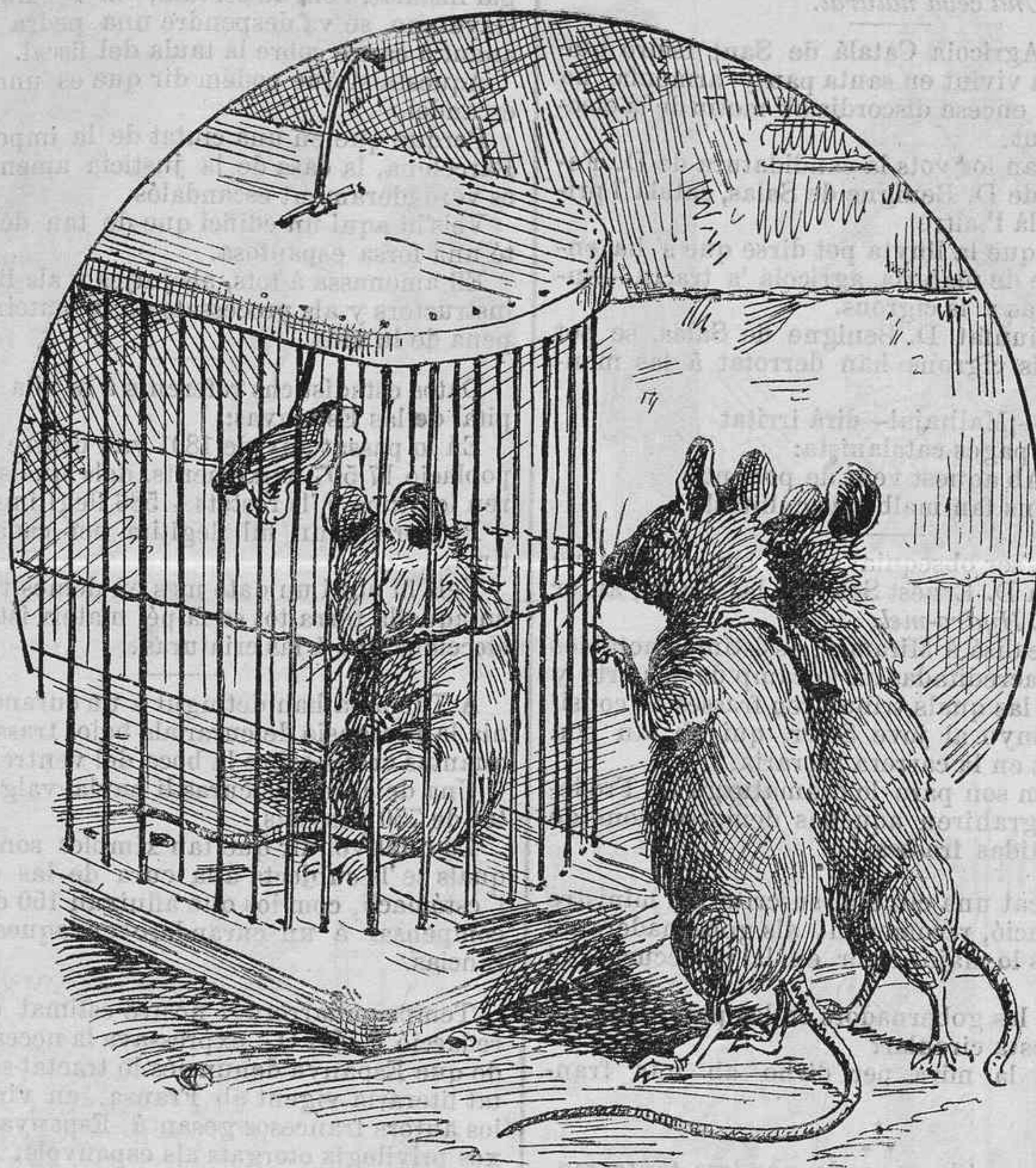
«—Ja pot dí á n' en Martinet
que si vol aquest nasset,
aquesta boca, aquets ulls,
que si vol aquest cabell
y aquestas mans y aquest cos,
y 'm promet sé 'l meu espòs
tot, tot ho guardo per ell.

Que l'estimo ab frenesi,
qu'es lo meu somni daurat
y que ma felicitat
depen tota del seu sí.

Si acás li he sigut molesta
ara dispensim Maria,
passiho bé, y un altre dia
ja 'm tornará la contesta.»—

Aixís que la dispesera
vá acabarme de dí aixó

CONSOLAR ALS AFLIGITS

—Ja que sembla que no tens gana... ¡dónans aquest bossí de formatje, que nosaltres l' aprofitarérem.

me va agafà un formigó
que ja no sabia hont era.

Van acudirhi à ma ment
mil quadros de colors vius,
pró veya 'ls preparatius
d'un suicidi, jun casament!

Mes tampoch es just que olvidi
que si per mí desdenyada
la trobessin suicidada
jo soch causa d' eix suicidi.

Cansat al fi de dar voltas
lo meu cervell va parar.
La mestressa 'm vaig mirar
de confiansa com son moltas
y vareig dírli: «—Maria,
respecte això no sé ahont soch.
Mes si ara vosté al meu lloch
se trobava, ¿qué faria?—

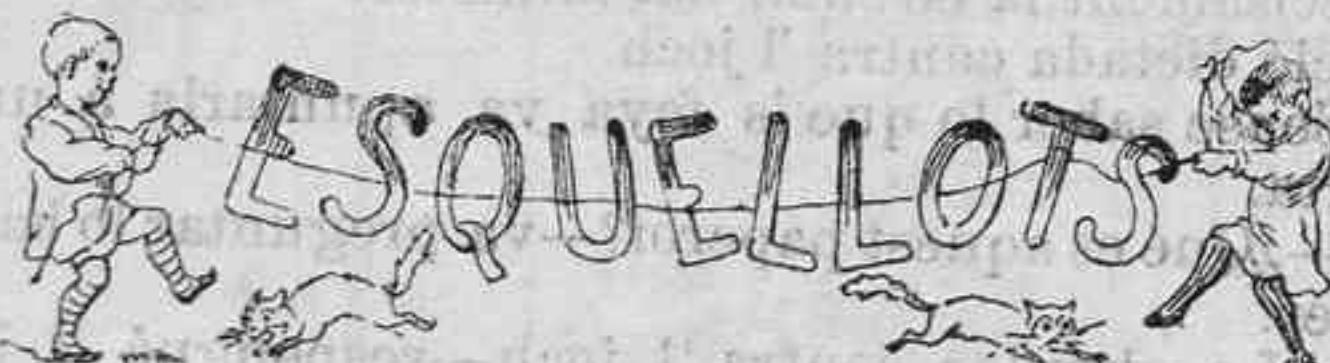
Quan va veurem tan serio ella
somriu, y 'm diu ab catxassa:

«—¿Sab qu' es aixó? que 'l temps passa
y la Mercé 's va fent vella.»
La resposta 'm va semblar
un ruixim d' aigua bullenta.
—Mes ja qu' ella així 's presenta—
de repent vaig contestar:

—ja pot dirli si la troba,
qu' en Martinet está à punt
de fé un sacrifici, un...
Vull d' amor darli una prova.
Vull que diga al cap de vall
qu' en lloch de darli desditxa
li he proporcionat la ditxa
dantli d' amor un retall.

Y li juro ab tot mon cor
ja que 's mostra tant valenta,
que prou quedará contenta
del retall del meu amor.

MARTÍ REVOLTÓS.

Quan torni à reunirse la Assamblea catalanista
serà convenient que per estimular l' enginy dels
oradors que hi vulguin pendre part, s' ofereixi un
premi al que mes se distingeixi en la defensa de
determinadas antigualles.

Per aquest cas, proposo que'l premi que's concedeixi sigui *Una céba natural*.

L' Institut Agrícola Català de Sant Isidro que fins ara anava vivint en santa pau y armonia, ha sigut teatro d' encesa discordia ab motiu de la elecció de president.

Se disputavan los votos la candidatura de D. Felip Bertrán y de D. Benigne de Salas, català'l primer y no catalá l' altre.

De manera que la lluyta pot dirse que s' ha entaulat—ja que de materia agrícola's tracta,—entre las monjetas y 'ls cigrons.

Y havent triunfat D. Benigne de Salas, se pot afirmar que 'ls cigrons han derrotat á las monjetas.

—¡Malhaja!—dirá irritat tot pagés catalanista:
—Ab aquest vent de ponent se 'ns fan malbé las cullitas!

Dissapte va ser obsequiat ab un banquet lo jove pintor y poeta D. Ernest Soler de las Casas, autor de la tragedia *Hydro-mel*.

L' acte s' realisá á Miramar, assistinthi notables personalitats acreditadas en lo camp de las arts y de las lletras, las quals tributaren frasses de consideració y carinyo al jove Soler, qui ab tan bon peu ha entrat en la carrera literaria.

Tant ell com son pare lo dramaturgo D. Frederick Soler, agrahiren aquellas demostracions de afecte en sentidas frasses.

S' ha publicat una circular suscrita pél ministre de la Gobernació, recomençant als governadors de las provincias lo major rigor en la persecució del joch.

¿Qué farán los gobernadores de las provincias en vista de aquesta circular?

Estarém á la mira per dirlo ab tota franquesa.

* * *

Pero casi no val la pena de pendres tanta modestia.

La circular en qüestió, si no ab los mateixos termes ab que está redactada, ab altres idéntichs, se ve reproduhint de quan en quan, senyal segura de que 'ls séus efectes acostuman á ser nulos per complert.

Tal vegada tornará á succehir ara lo que va passar temps endarrera en un garito, pochs días després de haverse publicat una circular pél mateix istil.

—Preguntan qué es lo que va succehir?

Los ho vaig á contar.

* * *

Un jugador havia perdut, apuntant, l' última pesseta. Al regirarse la butxaca, per veure si hi trobaria algun bitllet de banch extraviat, va treures un full de diari rebregat. Aquell full contenía precisament la circular del ministeri de la Gobernació dictada contra 'l joch.

Sense saber lo que's feya va apuntarla á una carta.

—¿Qué es aquest paperot?—va preguntar lo banquer.

—La circular contra 'l joch—respongué 'l jugador.

—Ja la pot retirar.

—¿No hi apunta res?

—Ni 'l valor de cinch céntims, perque no 'ls val. Y qué ha de valer cinch céntims!..

L' altre dia, en lo despaig de un jutje municipal instalat, com de costum, en l' edifici de Sant Gayetano, se va despendre una pedra del sostre, anant á caure sobre la taula del fiscal.

Aquesta sí que podém dir que es una pedra de escàndol.

Perque que en una ciutat de la importància de Barcelona, la casa de la justicia amenassi ruina, es verdaderament escandalós.

Vels'hi aquí un edifici que de tan débil que es, té una forsa espantosa.

Ell amenassa á tots, als jutjes y als litigants, als instructors y als processats ab la mateixa pena: ab pena de la vida.

Datos estadístichs referents á la vila y cort, capital de las Espanyas:

En lo passat any de 1891 van ocurrir en aquella població 17.507 naixements, dels quals 12.921 foren legítims y 'ls restats 4.586 ilegítims.

Proporción: un fill ilegitim per cada 2'81 legítims.

Vels'hi aquí un dato mes en demostració de que en aquella terra tot se fá pél mateix istil: desde las eleccions fins á las criaturas.

A Tarrasa han detingut á un curandero que tenia la pretensió de curar als bojos trassantlos unas quantas creus sobre la boca del ventrell.

Una de aquestas curas li havia valgut la cantitat de 750 pessetas.

Lo qual vol dir que tan simples son aquells als quals se 'ls subjecta á la cura de las creus sobre l' estómach, com los que afliixan 150 duros per recompensar á un curandero en aquestas circunstancies.

Temps endarrera 'l nostre estimat company de redacció P. del O., expressava la necessitat urgent de que Espanya denunciés lo tractat sobre propietat literaria vigent ab Fransa, en virtut del qual los autors francesos gosan á Espanya dels mateixos privilegis otorgats als espanyols.

Suposava 'l nostre company que fentlo aixís los citats autors que tan bon producte treuen del mercat d' Espanya, abogarian perque no s' interrompessen las relacions comercials entre 'ls dos païssos, y com los escriptors francesos gosan en la séua terra de una gran influencia, al defensar sos interessos personals, abogarian de retop en favor dels interessos dels viticultors espanyols.

Aixó es lo que deya en P. del O.

* * *

Donchs, perque vegin si la punteria del nostre company era certa, entérinse del següent telegrama, fetxat á Paris lo dia 27 de Mars, y publicat en un diari local.

Diu aixís:

«Una delegació de autors y mestres compositors s' ha presentat á M. Ribot, exposantli 'l perill que corren los séus interessos á Espanya, ahont deixarán de abonarse 'ls los drets de propietat intel·lectual si no s' reanudan las relacions comercials entre 'ls dos païssos.

»Lo ministre de Negocis estrangers los ha manifestat que fins ara regeix lo tractat de propietat literaria, tota vegada que *no ha sigut denunciat*. COM SE TEMÍA per lo govern espanyol; y afegí que tindrà molt en compte 'ls séus interessos, per quan se reanudin las negociacions ab Espanya.»

* * *

La afirmació *no ha sigut denunciat*, com se temíá, val una India.

ANUNCIS ILUSTRATS

«Se necesita media oficiala sastresa.»

«Una joven de buenos informes desearia servir á un caballero solo ó sacerdote.»

«Hace falta una florista de flores de papel.»

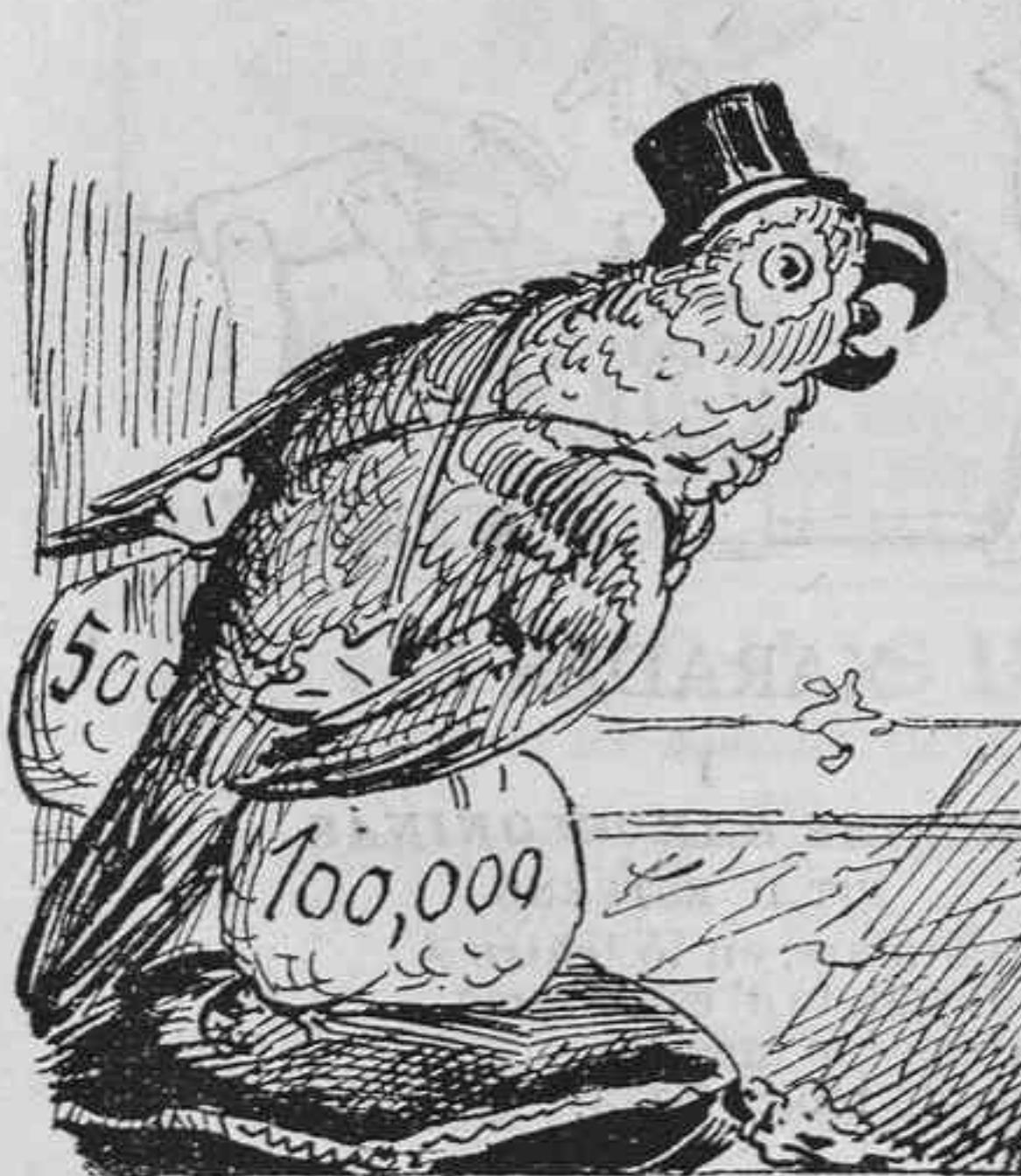
«Se ha perdido un perro grande, blanco de lana rizada, con cola de palma....»

«Se vende una casa nueva que da el 6 por 100.»

«En casa particular se admitirá un caballero de carácter.»

«Se vende un rico loro muy hablador.»

«Hay una habitación para un caballero con sol y jardín.»

«Se vende una torrita, con su jardín y agua de pie.»

Es á dir: los mateixos francesos comprenen que tenim rahó de sobras per denunciarlo, fent la forsoса per aquest costat. Y ab una mica més confessan que si no ho havém fet es per la rahó senzilla de que tots plegats som una colla de *Quijotes*, més tontos que 'l suro.

Y si 'm diuhen que res té que veure la literatura ab lo vi, permétin que 'ls responguí que tot es qüestió de *sprit*.

Divendres passat *El Noticiero* va calar foch á las ayguas del Port.

Per supuesto que la noticia que de bonas á primeras tant va alarmar al públich, no es més que una parodia del notable article qu' en lo *Liberál* va publicar D. Mariano de Cavia, describint l' incendi del Museo de Pinturas, al objecte de prevenir que aquella catàstrofe ocorri 'l dia menos pensat, gracias á certas tolerancias del govern.

Pero ¿cremarse 'l Port de Barcelona?....

Vaja, Sr. *Noticiero*, aixó ni pél dia de Ignocents pot anar.

Llegeixo:

«En el Círculo de Cárdenas, de Jerez, se ha dado una becerrada en la que tomaron parte como matadores el marqués de Villamaster y el de Villavicencio.»

¡Dos marquesos matant toros!....

Vaja: ara sí que podém dir: «*Aun hay patria, Vagamundo!*»

Lo Sr. Ferrer y Codina va donarse manya per lograr que 'l gobernador de la provincia suspengués las representacions del drama sacro *Maria Magdalena*, que á fi de que la empresa de Nove-dats pogués aprofitar lo suntuós espectacle que havia fet fer 'l any anterior, escrigué D. Rafael del Castillo.

La qüestió va passar als tribunals, y 'l jutje lo primer que feu sigué alsar la suspensió que pesava sobre 'l drama.

*

Preten l' autor del *Pare Inconveniencias* que 'l Sr. Castillo l' ha plagiatur.

Qualsevol se creuria que 'l Sr. Ferrer y Codina es l' autor dels quatre evangelis y del *Flos sanctorum*, per atribuirse la propietat absoluta, perpetua é irrevocable de una figura, com la de Maria Magdalena, que pertany de plé al domini pùblic.

¡Ay, Senyor! ¡Y pensar que si aixó del plagis s' arribés á perseguir ab tot rigor, del teatro del Sr. Ferrer y Codina, desarreglador d' obras franceses, tal vegada no 'n quedaria ni una escena!....

Una moda original.

Ara las senyoras que presumeixen l' han donada en posarse uns guants provehits de miralls colcats en la palma de la mà.

De aquesta manera tenen un mirall á punt per compondres lo pentinat sempre que se 'ls desarragli.

Aixís, á lo menos ho asseguran los inventors de la moda.

Pero jo crech que 'l mirallet pot servir ademés per alguna altra cosa.

Com per exemple: per fer la rateta als joves que 'ls hi cridin l' atenció.

Un periódich austriach relata un fet molt curiós.

Se tracta de una futura sogra que trobantse en una fonda de aquell pais en companyia de la séva filla y del nuvi de aquesta, tot de un plegat fuig ab lo nuvi y 's casa secretament ab ell, elevant á son futur gendre á la categoria de marit.

¿Y la pobla nuvia?

Res: ara haurá de dir *papá* al que estigué á punt de tenirla per esposa.

Ara la séva mare, si 's queixa, podrá dirli:

—*Cosí vá il mondo, bimba mia!*

Un metje que 's dedica ab afany á la microbiología, creyent descubrir á cada moment un nou microbi, un dia que visitava á un malalt que tenia 'l nas molt inflat, sense pendres la pena de preguntarli la causa que li havia pogut produhir aquella inflor, va dirli:

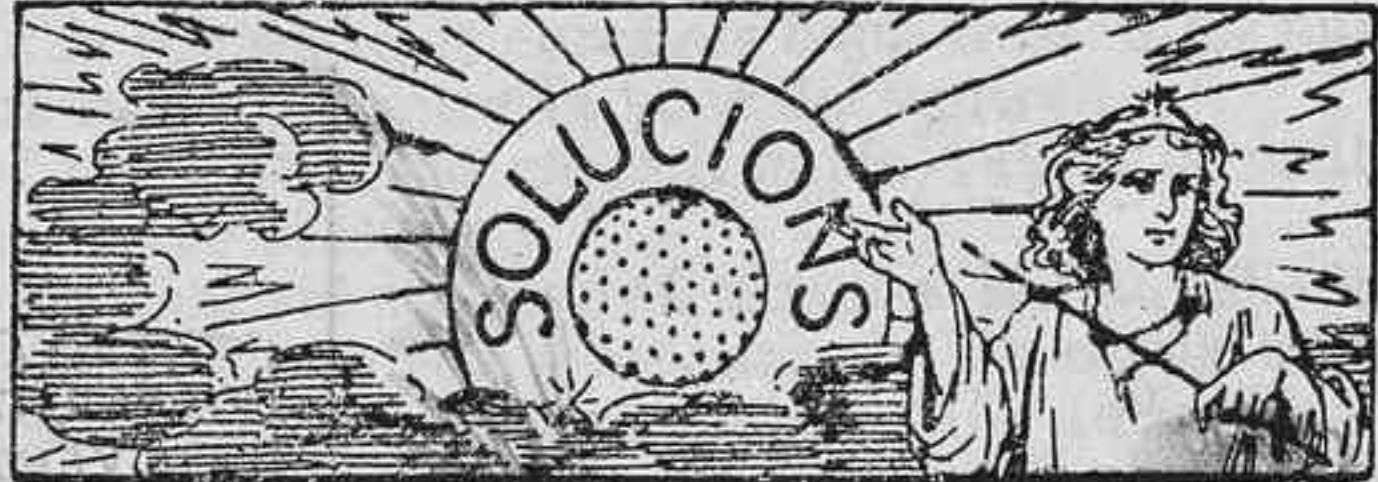
—Aixó es degut á un nou microbi. Ja 'l trobarem.

—Jo ja sé quin es—digué 'l malalt.

—¿Quin? ¡Parli!—exclamá 'l metje plé de ansietat.

Y 'l malalt respongué:

—Com que aquest matí m' hi han donat una trompada, deu sé 'l microbi dels cops de puny al nas.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

- 1.ª XARADA 1.ª—*Pa-re-lla*.
- 2.ª ID. 2.ª—*Pe-pi-to*.
- 3.ª MUDANSA.—*Sal-Sol*.
- 4.ª ANAGRAMA-SINONIMIA.—*Crema-Carme-Crema*.
- 5.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Cura de moro*.
- 6.ª ROMBO.—

P	P A L
P	P A L L A
P	P A L M I R A
L	L L I M A
A	A R A
A	A

7.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Evaristo*.

8.ª GEROGLÍFICH.—*Com mes ensotanats, mes solidus.*

XARADAS

I ESCONAS BARCELONINAS NIT D' ESTRENO

Es dimars; en lo teatro A
un drama te d' estrenarse
escrit per lo mestre B,
poeta de molta fama.

LOPEZ-EDITOR, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona.—Correu - Apartat, Número 2.

Obra nueva de B. PEREZ GALDOS

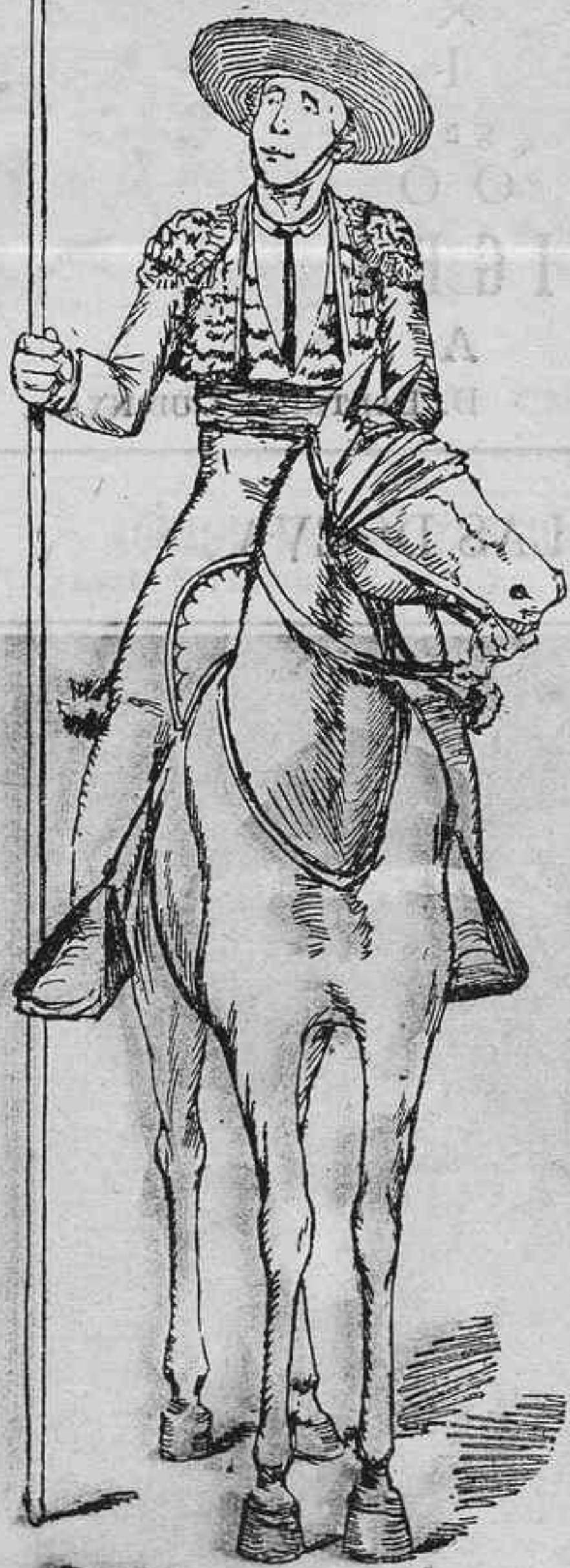
TRISTANA

Un tomo en octavo.—Precio: 3 pesetas

¡¡SICÁ LA FIESTA!!

Por LUIS TABOADA
y dibujos de ANGEL PONS

Un tomo en octavo. — Precio: 3'50 pesetas

Guía de España y Portugal

POR

EDUARDO TODA

Con un mapa de la Península y planos de las principales ciudades

Un tomo en octavo, encuadrado 10 pesetas

LUIS DE LLANOS

LA VIDA ARTÍSTICA

(Memorias de un pensionado en Roma)

Precio: 3 Ptas.

Precio: 3 Ptas.

GUIA GENERAL DE LOS ESPAÑOLES
EN LAS REPÚBLICAS DEL RIO DE LA PLATA
Por ANGEL RAMON CARTAVIO
Un tomo en cuarto. — Precio: 5 pesetas.

L' HEREU SUBIRÀ
ESTUDI DE FAMILIA CATALANA
per
C. BOSCH DE LA TRINXERIA
Un tomo en 8.º — Preu: 3 pessetas

EL HIJO DE UN PRESIDIARIO

Per ALEJANDRO DUMAS (padre)

Un tomo en octavo.—Precio: 1 peseta.

Dintre pochs días sortirà

ART DE FESTEJAR

Catecisme amorós, en vers, per C. GUMÀ

Ilustrat per M. Moliné

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mutuo, o bé, en sellos de franqueig al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrà à volta de correu franca de port. No responém d'extravios, no remetent ademés 3 rals pel certificat. Als corresponents de la casa se li organen rebaixas.

Molt avans *hu* comensar,
ja están plenas las butacas,
y la concurrencia tota
esperant está ab molt ansia
per veure l' èxit de l' obra
y aplaudirla.... ó be xiularla.

Per fi donan la senyal,
y lo teló ja s' enlayra,
fixantse los mes curiosos
ab la *tot* qu' es molt extranya.

Quan tothom escolta atent
la *cinch-tres-quart-cinch* que canta
un frare ab veu *tres-tercera*
y que interessa escoltarla,
una criatura 's desperta
y en un plor molt fort esclata,
fins que la dida li dona
un traguet.... del que demana.

Acabat l' acte primer
cridan l' autor á las taulas
y 'ls uns li envian aplaussos
per gust, y altres.... per encàrrech;
y en lo saló de descans
critican l' obra y l' alaban
representants de la li-
teratura catalana.

Després del acte segón
las opiniôns se barallan;
uns preveuen lo final
ab tal cosa *cinch* tal altre,
altres diuhen que decau,
altres juran que s' enlayra,
y algun cap de *dos-segona*
per ficarhi cullerada
sosté que lo...mes bonich
per ell, son las dugas damas.
Per fi l' obra 's va acabant
y tot l' enredo s' aclara,
y matan á n' el traidor
y á la pubilla la casan
acabantse la funció
critant l' autor en veu alta
y lo pùblic allavoras
pren los trastets y aixecantse,
s' abriga y.... tot xano xano
se 'n va tranquil cap á casa.

J. STARAMSA.

II

—*¿Vol hu-dos, Tercera-quarta?*
—No; ja me 'n ha dat la Marta.
—*¿Quina Marta? ¿La de Ordal?*
—No: la Marta de *Total*.

CANDOR SALAMÉ.

MUDANSA

—*¿Que no ho sabs Tot?*—No Limés.
—Aquell *total* que no es alt
diu que ha comprat un *total*
per la Pilar.—*¡Quin tot es!*

MASQUEFI.

TRENCA CLOSCAS

VALENTÍ VOL Y GRAU

Formar ab aquestas lletras lo nom de una població catalana.

PERET BA Y BE.

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	9	—Nom de dona.
5	3	7	6	7	9	8	9	—»	»
5	2	6	9	6	7	9	—»	»	
5	3	7	6	7	9	—»	»		
5	6	5	8	9	—»	»	»		
6	7	8	9	—»	»	»			
9	8	9	—»	»	»				
3	7	—Musical.							
1	—Consonant.								

ESTANISLAO ROCA Y DOMINGO.

ANAGRAMA

—*¿Quan vindrá en Milà, Rigual?*
—No ho sé de cert; pero 'l *Tot*
diu que vindrá pel *total*.

XICOT COM CAL.

TERS DE SILABAS

Primera ratlla vertical y horisontal: carrer de Barcelona.—Segona: utensili de fusell.—Tercera: una carrera literaria.

F. CLAVELL.

GEROGLIFICH

X
I
g a r
O O
I G R I
A

D. BARTRINA CUBINYÀ.

FILLAS D' EVA

Fot. F. Esplugas.—Barcelona.

Una carona expressiva,
capás de fer perdre l' esma
y de... en fí; deixemho corre:
¡estém en plena quaresma!